

[Undervisningsministeren.]

Loven af 1939, da det er givet, at vi ikke kan gennemføre selve Hovedloven om en Skoleordning i Sønderjylland inden den 31. Marts.

Det foreslaas her, at Loven forlænges til 1. November 1946. Jeg indskyder i denne Forbindelse, at i Folketingsudvalget, hvor Loven har været behandlet, har man været enig om; at Behandlingen af Hovedlovforslaget, som er gaaet i Udvalg, skal fortsættes i Sommer.

Der er blandt alle Medlemmer i Udvalget Enighed om, at man skal være færdig senest i September, saa at Ordningen angaaende de sønderjyske Skoleforhold skulde kunne gennemføres i Begyndelsen af næste Rigsdagssamling. Det hindrer selvfølgelig ikke, at den, hvis man bliver færdig før, ogsaa kan gennemføres før. Men den noget lange Forlængelse har sin Begrundelse i den meget store Betydning, det vilde have for denne vigtige Sag, om man kunde naa til Enighed om den. Derfor maa Rigsdagen have Tid til at forhandle den.

Med disse Bemærkninger skal jeg meget anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Behandling.

Alfred Kristensen: Jeg deler den højtærede Undervisningsministers Ønske om, at en Lovgivning af den her omtalte Art kunde gennemføres helst enstemmigt i den danske Rigsdag, men jeg maa paa den anden Side udtale min største Forbavelse over, at man nu, 10 Maaneder efter Kapitulationen i Maj sidste Aar og 8 Maaneder efter, at vi administrativt uden Lovhjemmel suspenderede den tyske Undervisning dernede, endnu ikke har kunnet gøre sig færdig med de Forberedelser, som er nødvendige for at gennemføre en endelig Ordning af Skolevæsenets Rammer. For os andre, der har fulgt denne Sag paa nærmeste Hold og med den største Interesse, er det ikke let at faa Øje paa, hvad det er, der reelt er i Vejen for allerede nu at gennemføre denne Ordning. Jeg kan ikke se, hvilke større Muligheder der skulde være for at naa til Enighed om 6 Maaneder eller 3 Maaneder eller eventuelt i den kommende Maaned. Det forekommer mig, at den højtærede Undervisningsminister her har et Haab, som jeg ikke kan se nogen Baggrund for skulde kunne gaa i Opfyldelse, selv om man udsætter Afgørelsen. Derimod er det indlysende og let at se, at jo længere man opretholder den nuværende Tilstand, som faktisk saa at sige alle dernede er imod, fordi det kun er en halv Ordning, jo mere Utilfredshed bliver der, og jo vanskeligere bliver det at finde en

Løsning. Det er i Grunden ingen Ordning, vi har. Særklasserne blev indført som en midlertidig Ordning, for at de tyske Børn dog kunde faa nogen Undervisning, indtil de kunde komme over i de danske Skoler eller eventuelt blive undervist i Privatskoler. Denne Ordning med Oprettelse af en lang Række Særklasser med 2—3 Timers Undervisning om Dagen — de fleste Steder kun 2 Timer — er ikke en Skoleordning, man kan være bekendt at arbejde videre paa. Det er ikke en Skoleordning, der er nogen særlig Grund til at opretholde længere end højst nødvendigt. Naar man alligevel fortsætter med den, maa det skyldes de politiske Forhold; det maa være dem, der er noget i Vejen med; det maa være politiske Hensyn, man ønsker at tage, eller ogsaa maa Grunden være, at man ikke mener at kunne opnaa tilstrækkeligt Flertal i Rigsdagens Ting til at gennemføre den oprindelig foreslaaede Ordning. Jeg synes imidlertid ikke, man bør tage større Hensyn til de politiske Forhold end til de faktiske Forhold i Sønderjylland.

Den højtærede Minister siger, at hvis det her foreliggende Lovforslag ikke bliver gennemført, falder vi tilbage paa Ordningen af 1939. Det gør vi vel nok, men vi havde dog en Slags Ordning fra 23. Juni 1945 til 21. December 1945, altsaa i 6 Maaneder, hvor der overhovedet ingen Undervisning var, hvor man rent administrativt satte Undervisningen i disse Skoler ud af Kraft, hvad jeg for øvrigt mener man i en Nødværgesituation var berettiget til. Men som Forholdene nu har trukket sig i Lave, kan jeg i hvert Fald ikke paa mit Partis Vegne give Tilsagn om Støtte til Gennemførelse af det foreliggende Lovforslag. Jeg ved, det ligger saaledes, at efter at den højtærede Undervisningsminister i Mandags, samtidig med at han fremsatte Forslag om en endelig Ordning, ogsaa fremsatte det her foreliggende Forslag, bredte der sig om Tirsdagen, da dette blev bekendt nede i Landsdelen, en dyb Skuffelse i Befolkningen. Man havde ikke ventet dette, og Skuffelsen bliver jo endnu større, naar man i Morgen faar at vide, at der ikke blot er Tale om 3 Maaneders, men om 6 Maaneders Udsættelse. Jeg er sikker paa, at denne Skuffelse i vide Kredse vil ændre sig til en Slags Bitterhed; det tror jeg vi kunde have undgaaet, og jeg synes, vi burde have undgaaet det.

Af den Betænkning, som blev afgivet af det Folketingsudvalg, der har behandlet Sagen, ser det — efter hvad Flertallet skriver — ud til, at Forslaget om Udsættelse udelukkende fremsættes efter Ønske fra forskellig Side. Jeg synes, det vilde være rig-